مشکلات بیمه‌ای خود را به ما بگویید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار و همچنین مشکلاتی که احیانا در جریان مراجعه به شعب تامین اجتماعی با آن رو به‌رو شده‌اید را با مشاوران هفته‌نامه آتیه‌نو در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید.

کارشناس تامین اجتماعی توضیح می‌دهد

چه زمانی برای درخواست بازنشستگی مناسب‌تر است؟

محمد حاجی‌بابایی
کارشناس تامین اجتماعی

یکی از سوال‌ها و دغدغه‌های بیمه‌شدگانی که در شرف بازنشستگی هستند، این است که در چه زمانی درخواست بازنشستگی دهند تا میزان مستمری آنان پس از یک عمر بیمه‌پردازی، بیشتر شود؟ اوایل، اواسط یا اواخر سال؟ در این شماره کوشیده‌ایم تا به این‌گونه پرسش‌ها پاسخ بگوییم.

■ فرمول محاسبه بازنشستگی

قبل هرچیز، ابتدا نگاهی به فرمول نحوه محاسبه بازنشستگی می‌اندازیم. با توجه به ماده ۷۷ قانون تامین اجتماعی، میزان مستمری بازنشستگی، عبارت است از یک‌سی‌ام متوسط مزد یا حقوق ماهانه بیمه‌شده، ضرب‌در سنوات پرداخت حق‌بیمه؛ مشروط برآن که از سی‌وپنج سی‌ام متوسط مزد یا حقوق، تجاوز نکند که در آن، متوسط مزد یا حقوق ماهانه برای محاسبه مستمری بازنشستگی، عبارت است از مجموع مزد یا حقوق بیمه‌شده؛ که این‌طور محاسبه می‌شود: حق‌بیمه پرداخت‌شده ظرف آخرین دو سال (۷۳۱ یا ۷۳۰ روز، بسته به کبیسه یا غیرکبیسه‌بودن سال) پرداخت حق‌بیمه، تقسیم بر ۲۴. به زبان ساده‌تر: میزان مستمری بازنشستگی برابر است با متوسط دستمزد در مدت سنوات پرداخت حق‌بیمه، تقسیم بر ۳۰، که در آن، مدت سنوات پرداخت حق‌بیمه، حداکثر تا ۳۵ سال، قابل محاسبه است.

■ فقط ۳۵ سال محاسبه می‌شود!

در قانون تامین اجتماعی، حتی اگر کسی ۴۰ سال هم سابقه پرداخت حق‌بیمه داشته باشد، فقط ۳۵ سال آن در محاسبه حقوق مستمری بازنشستگی، لحاظ می‌شود. واضح است که در این فرمول، دو عامل بر میزان مستمری، موثر است؛ یکی تعداد سال‌های پرداخت حق‌بیمه و دیگری، متوسط دستمزد حق‌بیمه در آخرین ۲ سال بیمه‌پردازی.

■ میزان مستمری بازنشستگی در چند حالت مختلف

الف- برای افرادی که با سابقه بین ۲۰ تا ۳۰ سال بازنشسته می‌شوند، با توجه به اینکه مدت سابقه، تقسیم بر ۳۰ می‌شود و در متوسط دستمزد ضرب می‌شود، متوسط دستمزد، در عددی کمتر از یک، ضرب شده که حاصل آن، از متوسط دستمزد آخرین ۲ سال بیمه‌پردازی، کمتر خواهد شد. لذا در این حالت، هرچه متوسط دستمزد بیشتر باشد، میزان مستمری نیز بیشتر خواهد بود. هرچند میزان سنوات حق‌بیمه نیز همچنان بر میزان مبلغ مستمری، به‌طور مستقیم تاثیرگذار است و هرچه مدت سنوات پرداخت حق‌بیمه بیشتر باشد، ضریب حاصله، به عدد یک، نزدیک‌تر شده و باعث افزایش مستمری می‌شود. ب- در مواردی که متوسط دستمزد ماهانه آخرین ۲ سال بیمه‌پردازی، معادل حداقل دستمزد آخرین سال بیمه‌پردازی یا کمتر از آن باشد، سنوات سابقه کمتر از ۳۰ سال (بین ۲۰ تا ۳۰ سال) تاثیری در افزایش مستمری ندارد؛ چرا که مبلغ حاصل، عددی کمتر یا مساوی متوسط دستمزد خواهد شد که بر اساس ماده ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی، میزان مستمری هر سال به حداقل دستمزد همان سال، ترمیم می‌شود. درواقع، افرادی که با حداقل ۲۰ سال سابقه بازنشسته می‌شوند، در هیچ حالتی میزان مبلغ مستمری ماهانه آنان، از حداقل دستمزد ماهانه در هر سال، کمتر نخواهد بود. به‌عنوان مثال، بیمه‌شدگانی که با حداقل ۲۰ سال سابقه پرداخت حق‌بیمه در سال ۹۶ بازنشسته شده یا می‌شوند، مبلغ مستمری آنان، در هر حال، با هر متوسط دستمزدی، هر ماه از ۹۲۹۹۳۱۰ ریال کمتر نیست. ج- در مواردی که متوسط دستمزد ماهانه آخرین ۲ سال بیمه‌پردازی، بزرگ‌تر از یک‌ونیم برابر حداقل دستمزد سال بوده و میزان سنوات نیز از ۲۰ سال سابقه بیشتر باشد، با توجه به اینکه حاصل ضرب دو عدد -که یکی بزرگ‌تر یا مساوی یک‌ونیم است و دیگری، بزرگ‌تر یا مساوی دوسوم است- عددی بزرگ‌تر یا مساوی یک خواهد شد، هرچه میزان سنوات پرداخت حق‌بیمه بیشتر باشد، میزان مبلغ مستمری نیز بیشتر خواهد بود.

■ اینجانب با حدود ۵۵ سال سن و حقوق و مزایای مشمول بیمه ماهانه ۳ میلیون تومان، آبان‌ماه امسال، ۳۰ سال سابقه پرداخت حق‌بیمه‌ام تکمیل شده است. به نظر شما چه زمانی درخواست بازنشستگی بدهم تا حقوق بازنشستگی‌ام بیشتر باشد؟ اواخر امسال یا اوایل سال بعد؟

با توجه به آخرین دستمزدی که سوال‌کننده محترم دارد، به نظر می‌رسد نامبرده مشمول حالت «ج» در توضیحات فوق باشد. اگر فرض کنیم متوسط دستمزد ماهانه این شخص، ظرف آخرین ۲ سال بیمه‌پردازی، ۲۵۰۰۰۰۰ تومان باشد، لذا میزان مستمری بازنشستگی وی با حداقل ۳۰ سال سابقه، حداقل ۲۵۰۰۰۰۰ تومان خواهد بود و بهتر است در اواخر امسال، درخواست خود را به آخرین شعبه بیمه‌پردازی خود ارائه کند و از اواخر امسال بازنشسته شود ولی ممکن است گفته شود اگر در اوایل سال بعد بازنشسته شود، هم میزان سوابق بیمه‌پردازی و هم متوسط دستمزد وی افزایش پیدا کرده و باعث افزایش حقوق بازنشستگی نامبرده شود؛ اما با وجود درست‌بودن استدلال فوق، از یک نکته مهم نباید غافل شد و آن، این که بر اساس ماده ۹۶ قانون تامین اجتماعی، سازمان مذکور مکلف است میزان کلیه مستمری‌های بازنشستگی، ازکارافتادگی کلی و مجموع مستمری بازماندگان را در فواصل زمانی‌ای که حداکثر از سالی یک‌بار کمتر نباشد، با توجه به افزایش هزینه زندگی و با تصویب هیئت‌وزیران، به همان نسبت افزایش دهد و بنابراین، چنانچه بیمه‌شده فوق در سال بعد بازنشسته شود، از افزایش حقوق بازنشستگی که با توجه به میزان درصد افزایش حقوق بازنشستگی (که به آن ضریب یا درصد افزایش سالانه مستمری نیز گفته می‌شود) در هر سال اعلام و محاسبه می‌شود، برخوردار نخواهد شد. مثلا چنانچه میزان افزایش مستمری‌ها برای سال آینده ۱۴٪ باشد، و بیمه‌شده فوق، در اواخر امسال با حقوق مثلا ماهانه ۲۵۰۰۰۰۰ تومان بازنشسته شود، مبلغ مستمری بازنشستگی وی در سال آینده با ۱۴٪ افزایش، ماهانه حداقل ۲۸۵۰۰۰۰ تومان خواهد بود. اما اگر این فرد، در اوایل سال بعد بازنشسته شود، این افزایش مثلا ۱۴ درصدی را از دست می‌دهد و با توجه به اینکه این افزایش هر سال اتفاق می‌افتد، چون از افزایش سال اول (سال ۹۶ به ۹۷) استفاده نکرده است، افزایش مستمری بازنشستگی وی، عملا از ابتدای سال ۹۸ رخ خواهد داد و به اصطلاح، افزایش سال اول پایه را از دست می‌دهد. برای روشن‌ترشدن موضوع، فرض کنیم این فرد در اوایل سال ۹۷ بازنشسته شود و با توجه به اینکه میزان متوسط دستمزد ماهانه و مدت سوابق وی افزایش پیدا کرده است، حتی اگر مبلغ مستمری بازنشستگی وی، ماهانه ۲۷۰۰۰۰۰ تومان در سال ۹۷ فرض شود (که با یکی دو ماه اختلاف در مدت سابقه بیمه‌پردازی، عملا این اتفاق نمی‌افتد و باعث افزایش ۲۰۰۰۰۰ تومانی ماهانه مستمری نخواهد شد) باز هم از میزان مستمری کسی که در سال ۹۶ با حقوق ۲۵۰۰۰۰۰ تومان بازنشسته شود، کمتر خواهد بود؛ زیرا مستمری فرد اخیر، همان‌طور که در توضیحات فوق گذشت، در سال ۹۷ حداقل مبلغ ۲۸۵۰۰۰۰ تومان خواهد بود و در سال‌های بعد نیز وضع بر همین منوال است و میزان مستمری کسی که با شرایط فوق در اواخر سال ۹۶ بازنشسته شود، از میزان مستمری همان فرد، اگر در اوایل سال ۹۷ بازنشسته شود، بیشتر می‌شود. بنابراین با توجه به توضیحات مشروح فوق، این فرد بهتر است در اواخر سال ۹۶ درخواست بازنشستگی بدهد. ضمنا در این حالت، تاریخ اجرای حکم بازنشستگی موردنظر است؛ نه تاریخ صدور حکم بازنشستگی. یعنی ممکن است حکم بازنشستگی او در ۱۳۹۷/۲/۱ با تاریخ اجرای ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ صادر شود که در این حالت، حقوق بازنشستگی او از ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ برقرار شده و مشمول افزایش مستمری سال بعد نیز خواهد شد.

شرح جدول شماره ۱۴۳

طراح: حمیدرضا عبدالوند

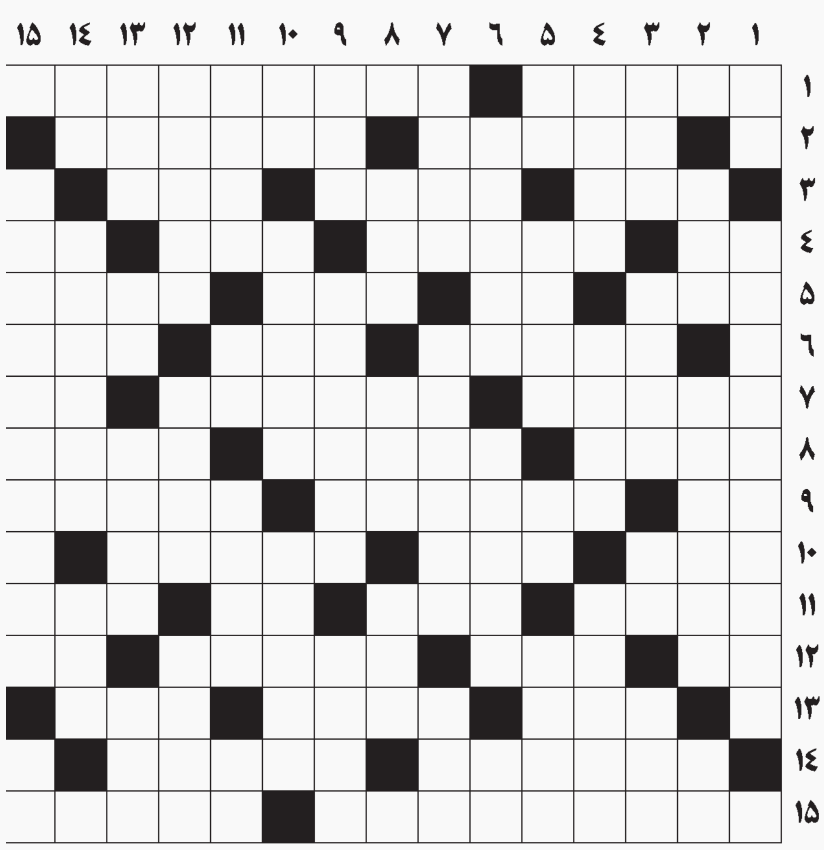

افقی

۱- از سه پیشران اصلی اقتصاد ایران در جبهه اشتغال‌زایی - نخستین زن در تاریخ ورزش ایران که موفق به کسب مدال طلا در سطح بازی‌های جهانی المپیک و پارالمپیک شده است.
۲- ویران و خراب - ستیزه‌کردن
۳- خالص و سره - گردش - ضمیر اشاره
۴- مادر تازی - مشاجره و مجادله - حرف دوم الفبای یونانی - شوربا
۵- حرف خوردنی تهرونی - تکرار حرف دوازدهم - باطل - ترساننده
۶- مستعد و آماده - تیرانداز اسطوره‌ای شاهنامه - لوله‌ای برای عبور غذا
۷- سلول - شیطان - موتور اختراعی فرانک ویتل در ۱۹۳۰
۸- قرض - بیمارستان تامین‌اجتماعی این شهر نیز بین‌المللی شد - بانوی بزرگ کربلا
۹- تیر پرتابی - لاف‌زدن، ادعاکردن - مدافع برزیلی وولفسبورگ
۱۰- چاهی در جهنم - تظاهر سالوسانه - نواختن همزمان چند نت با هم
۱۱- ظرف ماهی سرخ‌کردن - گهواره - ضمیر جمع - ساز اروپایی
۱۲- پسوند مصدر جعلی - قمر کره‌زمین - نان‌پاره گدایی - پرداختی‌هایی که در هر حالت باید به کارگر داده شود
۱۳- خوگرفتن - پایتخت کشور عربی عمان - پشت سر
۱۴- از خزندگان - پوشش
۱۵- پاشنه‌آشیل تامین‌اجتماعی همگانی - تقلبی

عمودی

۱- ساز تنهایی - داروهایی که تجویز بی‌رویه و مصرف خودسرانه آنها علاوه بر افزایش هزینه‌های نظام سلامت، منابع بیمه‌های درمانی را نیز هدر می‌دهد
۲- رشد - دانش‌های ادبی، خوب‌نوشته‌ها - رودی در شهر پاریس
۳- رمانی از جین اوستین - رونوشت - از اندام گفتاری - مخفف آواز
۴- کناری و فرعی - نام دیگر رود ولگا در متون کهن فارسی - نسبت خانوادگی با انسان دارد
۵- آوای رزمی کاران - بزرگ‌ترین سد خاکی ایران - صدمتر مربع - گوش‌ها
۶- اخراج‌کردن - فضاپیما - پسوند شب و روز
۷- از سنگ‌های قیمتی - تور بین‌المللی دوچرخه‌سواری در چین - از ضمایر مفعولی
۸- ناخن پای شتر - چهارمین اقتصاد بزرگ جهان - از شهرهای یونان که در میزبانی بازی‌های المپیک ۲۰۰۴ شرکت کرد
۹- تقویت رادیویی - از اماکن دیدنی و تاریخی تکاب یاسوج - پسر ترک
۱۰- برجستگی زیر سطح سوهان - از انواع نظام‌های ارائه‌کننده خدمات سلامت و روش‌های تامین مالی آنها - کم‌مهر
۱۱- نکته‌ها و ظرایف - بویایی - نوسان‌کننده - سفید آذری
۱۲- فیلمی از مایک لی و برنده جایزه بهترین کارگردانی در جشنواره کن ۱۹۹۳ - اندک - از شهرهای گیلان
۱۳- شهرها - نکوهش - شعری از هوشنگ ابتهاج - آزاد
۱۴- بدن - سومین بیمارستان از مجموعه بیمارستان‌های فوق‌تخصصی سازمان تامین‌اجتماعی تحت برند کلی (میلاد) در این شهر به بهره‌برداری رسید - سود حرام
۱۵- موفق‌ترین ورزشکار مسابقات المپیک‌های زمستانی با مجموع ۱۵ مدال - بانگ ندا

پاسخ جدول شماره ۱۴۲

ادامه از صفحه ۴

محمدرضا بادامچی

مسیر مذاکره...

از طرفی دیگر، باید به تبعات بین‌المللی چنین مصوبه‌ای هم اندیشید. ایران، یکی از اعضای سازمان بین‌المللی کار است و پروتکل‌های مربوطه را امضا کرده و در مجامع جهانی نیز پذیرفته‌ایم که مدیریت امور کارگران، با نظارت مجامع کارگری، کارفرمایی و دولت باشد. به عبارتی، ما از یک سو قبول کرده‌ایم که از اموال و سرمایه‌های کارگران دفاع کنیم اما از جهتی دیگر خلاف قواعد و پروتکل‌های بین‌المللی و بدتر از آن، خلاف منویات یکی از اقشار مهم و اساسی کشور، عمل می‌کنیم. این نوع رفتارها، در مجامع بین‌المللی برای کشور ما نگرشی منفی ایجاد می‌کند. با همه این اوصاف باید بپذیریم که در مسئله واریز سهم درمان کارگران به خزانه، کوتاهی حقوقی صورت گرفته و باید جبران شود. امید ما و بسیاری از کارگران، به شورای نگهبان است که اجازه ندهد چنین مصوبه‌ای، رنگ اجرا به خود بگیرد و کارگران را در شب عید، نگرانی کند. حق درمان کارگران، مسئله‌ای نیست که به سادگی از کنار آن بگذریم. از نظر حقوقی، موضوع منافع و مصالح کارگران -که از اقشار زحمت‌کش جامعه هستند- دارای اهمیت بسیاری است که امیدواریم شورای محترم نگهبان، به آن توجه کند. در ساعات یا روزهای آینده، نظر شورای نگهبان به صورت رسمی اعلام می‌شود، و اگر حتی چنین مصوبه‌ای تصویب شود، باز هم نباید ناامید شد و تصور کرد که تمام راه‌ها بسته شده است. دستیابی به نتیجه موردنظر، به همت نمایندگان مجلس و متصدیان کارگری و پیگیری بستگی دارد. لازم است با فقها و حقوق‌دانان شورای نگهبان مذاکرات بیشتری کرد تا قانع شوند. به هرحال، قوانین و مقررات روشنی درباره بحث درمان کارگران وجود دارد و از طرفی نیز این موضوع، دارای اهمیت بالایی در میان مسائل کلان کشور است. به همین دلیل معتقدم می‌توان کماکان شور و مشورت با شورای نگهبان را ادامه داد تا با توجه به دقت‌نظری که این نهاد ناظر قانون و شرع، درباره مسائل مهم دارد، موضوع، کان‌لم‌یکن شود.

نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی

ادامه از صفحه ۴

یاسر باقری

هشدار درباره نظام...

همان‌گونه که حساب صندوق بیمه بیکاری نیز صرفا نوعی تفکیک حسابداری است و سازمان در رعایت مصارف و منابع آن، مسئول است. ۳- تجمع قدرت سیاستگذاری و اجرا در دست وزارت بهداشت، مخاطرات و پیامدهای منفی درازمدتی دارد. مخدوش‌شدن تفکیک نقش‌ها، علاوه بر ناکارآمدی سیاست، سازوکار نظام سلامت را بیش از پیش، مخدوش خواهد کرد. ۴- این موضوع نشان داد که حتی خود مجلس نیز صدای خود را مبنی بر خطر ورشکستگی صندوق‌های بیمه‌ای نشنیده است و یا برای انجام رسالت خود را در جهت نجات و احیای این صندوق‌ها به یک عزم جدی نرسیده است. ۵- در جامعه‌ای که آبستن حوادث متعدد است و مردم با مسائل روزمره سختی روبه‌رو هستند، منطقا افراد نمی‌توانند به ۳۰ سال آتی خود بنگرند. بنابراین با تفکیک درمان، گریز بیمه‌ای افزایش خواهد داشت. ۶- بخش زیادی از مردم، تامین‌اجتماعی را با دفترچه‌ها می‌شناسند و تضعیف عملکرد آن، تصویر کلی سازمان را مخدوش و انگیزه افراد را برای عضویت در این صندوق کاهش خواهد داد. ۷- چاره در بیداری و آگاهی کامل رسانه‌ها و مدیران وکارشناسان است. سازمان تامین‌اجتماعی باید موضع فعالی در قبال طرح تحول سلامت بگیرد و از گزارش‌دادن شفاف به مردم و بیمه‌شدگان و انتقاد منصفانه از طرح، استقبال کند. باید ادامه مسیر را آینده‌نگری کرد و به دولت و مجلس، هشدارهایی جدی و به‌موقع، درباره عوارض این‌گونه تصمیمات داد.

کارشناس رفاه و سیاست‌گذاری اجتماعی